

СТАНОВИЩЕ

**от доктор на педагогическите науки Лидия Здравкова Цветанова-Чурукова –
доцент в Югозападния университет „Неофит Рилски“**

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „доцент“ на Югозападния университет „Неофит Рилски“, гр.
Благоевград

по: област на висше образование 1. Педагогически науки;
професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието
(Образователни политики и управление на образователни институции)

В конкурса за „доцент“, обявен в „Държавен вестник“ бр. 19 от 05.03.2024 г. и в интернет-страницата на Югозападния университет „Неофит Рилски“ за нуждите на катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ към Факултета по педагогика, като кандидат участва гл.ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски от гр. Благоевград.

Със Заповед № 836 от 17.04.2024 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“ съм определена за член на научното жури на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“.

За участие в конкурса е подал документи единствено кандидатът гл.ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски. Роден е на 21.06.1989 г. в гр. Благоевград, където завършва средното си образование. В периода 2008-2012 г. се обучава в бакалавърска степен в ЮЗУ „Н. Рилски“ по специалност „Международни отношения“. Има допълнителни квалификации към университета в Залцбург, Австрия. През 2013 г. получава диплома за магистър по европейска интеграция. След обучение в докторантура в ЮЗУ „Н. Рилски“ през 2018 г. научно жури към Философския факултет присъжда на Мирослав Терзийски ОНС „доктор“ по политология за защитен дисертационен труд на тема: „Дигитални технологии и политически елит“ с научен ръководител доц. д-р П. Пачкова. От 2017 г. упражнява различни трудови дейности в структурите на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – хоноруван преподавател, инспектор в учебен отдел, а от 06.10.2020 г. заема академичната длъжност „асистент“ към катедра „ПНУП“. На настоящата си академична длъжност „главен асистент“ по трудово правоотношение с Югозападния университет „Неофит Рилски“ е назначен след успешно проведен конкурс във Факултета по педагогика на 27.09.2023 г. към катедра „Управление на образованието и специална педагогика“. Член е на Съюза на учените, клон Благоевград, от настоящата 2024 година. Владее няколко чужди езика – английски, немски и руски. На високо равнище са техническите умения и компютърната компетентност на кандидата.

Представената от М. Терзийски обобщена справка-декларация за изпълнение на минималните наукометрични показатели е подробна и прецизно разработена. Кандидатът събира общ бал точки 587, при необходими 430, с което изпълнява (и надхвърля) минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в съответствие с чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Представеният от гл.ас. д-р Мирослав Терзийски комплект материали за участие в конкурса е в съответствие с Вътрешните правила за развитието на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“. Кандидатът е приложил за участието си в конкурса необходимият, в съответствие с минималните национални изисквания, обем научна продукция: общо 27 научни труда, от които по темата на конкурса 1 монография, 1 студия и 20 публикувани статии и доклади (както и 6 публикации, свързани с подготовката и защитата на дисертация за научно-образователна степен „доктор“). 4 от статиите са с импакт фактор, а всички останали са свързани с участие в престижни международни форуми зад граница и в страната. В последно проведената международна конференция през април 2024 г. в Елецкия държавен университет на РФ, съорганизатор на която е Факултетът по педагогика на ЮЗУ „Н. Рилски“ – „Развитие на креативността на личността в съвременното дигитално мултикултурно пространство“, гл.ас. д-р Мирослав Терзийски е поканен специално и изнася пленарен доклад пред повече от 100 участника, което е израз на признание и уважение, на интерес към реализираните от него научни изследвания. За него има установени 15 цитирания в монографии и в колективни томове с научно рецензиране. Това е индикатор, че е разпознаваем като автор в страната и в чужбина.

Особено впечатляваща е преподавателската дейност на гл.ас. д-р М. Терзийски.

Има натрупан опит в научното ръководство на дипломанти. Само през периода 2021-2024 г. е бил научен ръководител на 34 дипломни работи, от които 27 на чуждестранни студенти-магистри на английски език и 7 на български език. Паралелно с това е рецензент общо на 35 дипломни работи, преобладаващата част от които са на чужд език.

Учебно-педагогическата дейност на кандидата изцяло съответства на хабилитирано лице. Има разработени нови учебни курсове по учебни дисциплини, както следва:

За ОКС „Бакалавър“ (12 на брой) – Гражданско образование; Европейска образователна политика, образователни системи и структури; Европейски политики за образование и приобщаване на лица със специални потребности; Законодателство и управление на специално училище и ресурсен център; Изграждане на екипи и управление на конфликти; Образователно законодателство и политика; Организация и управление на детската градина; Организация и управление на образователни институции; Политика и сигурност; Разработване и управление на проекти; Сравнително образование; Транзитология.

За ОКС „Магистър“ (7 на брой) на български и английски език е преподавал следните дисциплини: Европейски образователни политики и структури; Европейско законодателство в специалното образование; Основи на мениджмънта; Организационна култура, организационно поведение и лидерство; Училищно законодателство, администрация и документиране; Стратегически и иновационен мениджмънт в образованието; Образователен мениджмънт. Успоредно с това е провеждал семинарни и практически занятия по горните дисциплини и по дисциплината „Гражданско общество“.

Следователно кандидатът има необходимата задълбочена научно-теоретична подготовка по профила на обявения конкурс и **фактически е натрупал значителна доцентска практика**. Бил е учител през 2023 г. към Центъра за продължаващо обучение на ЮЗУ „Н. Рилски“, и е подготвил и реализирал курс („Българското законодателство в областта на образованието“) за квалификация на учители от Бобов дол.

Кандидатът в конкурса глас. д-р Мирослав Терзийски е участвал в научния екип на 4 вътрешни за ЮЗУ „Н. Рилски“ проекта, под ръководството на проф. д-р Борис Манов (3) и на доц. д-р Ирена Атанасова (1); в един проект към ФНИ под ръководството на глас. д-р Радослава Топалска и в два международни проекта, което е доказателство за наличие и на богат опит в научно-изследователската дейност.

В цялостната научна продукция на глас. д-р Мирослав Терзийски се откроява неговата монография „Аспекти на образователните политики в училищния мениджмънт“, издадена от ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 2024 г., която притежава качествата на хабилитационен труд. Предметът на монографичното изследване изцяло се вписва в тематиката на обявения конкурс. Монографичното изследване на глас. д-р Мирослав Терзийски е оригинално, обобщава резултатите от провежданите от него емпирични изследвания, посветено е на иновациите в образователните политики и училищния мениджмънт, и е релевантно на европейските и националните приоритети и перспективи в тази сфера.

Глава първа е посветена на образователните политики на ЕС. Проследен е генезисът на тези политики и новите инициативи за развитие на образованието на ЕС и проекциите им в управлението на училищните институции у нас. Според него развитието на образователните политики на ЕС е иманентна част от един интегративен и динамичен модел на сътрудничество между страните членки, ориентиран към реализиране на единни цели върху основата на принципа за субсидиарност. Образователните политики, подчинени на идеята за постигане на висококачествено и приобщаващо образование в обобщоевропейското пространство поставят акцент върху дигиталната грамотност и трансформационните технологии, върху придобиването на ключови компетенции за непрекъснато професионално развитие и върху ученето през целия живот, върху гражданското и екологичното образование и др.

С голяма практико-приложна стойност е глава втора на монографичния труд „Управленски практики за качествено образование на всички“. В нея

задълбочено са обосновани принципите и методите на училищно управление. Във фокуса на вниманието е управлението на качеството на образованието в училище като необходимо условие за успешното функциониране на образователната институция. Характеризирани са неговите компоненти. Разкрити са изискванията и източниците за подобряване на качеството, факторите влияещи върху него, новите подходи за управление. Върху основата на проведено емпирично изследване, в този контекст, М. Терзийски проучва създадените условия за безопасност на образователната среда. Сполучливо интерпретира управленските стилове, техните достойнства и ограничения, отдавайки приоритет на „управлението чрез обвързване“ усилията на училищните екипи в аспекта на споделеното лидерство. Задълбочено са изследвани съдържанието на ефективното училищно управление, външните и вътрешни фактори влияещи върху него, качествата на успешния ръководител. Чрез анкетиране на широк кръг учители и обсъждания във фокус групи са обосновани насоките за подобряване на училищните управленски практики. М. Терзийски прави значими препоръки и предлага ключови техники за подобряване на училищния мениджмънт, създаващи позитивна учебна среда за всички ученици, за висококачественото им образование и необходимата подкрепа за успехи.

В монографичния труд и в другите публикации на кандидата (18 и 19 от Списъка с публикации) в систематизиран вид са представени европейските образователни политики, ролята им за задълбочаване на интеграционните процеси между страните членки на ЕС, както и претворяването на тези политики в образователната практика в България.

С тематичната област „Училищен мениджмънт“ са свързани и други изследвания на М. Терзийски (публикации 2, 3, 7, 9, 10, 11, 13, 16 и 20 от Списъка с публикации), посветени на ефективността и качеството на организацията и управлението на училищните институции и Центровете за специална образователна подкрепа, на формите на взаимодействие между семейство и училище, както и на противодействието на някои негативни явления в училищния живот и дейност чрез управление на стреса.

Заслужават внимание и изследванията в тематична област „STEM образование“ (публикации 6, 8, 21 от Списъка с публикации), разкриващи значението на интердисциплинарния подход в обучението и приложението му в международен и национален аспект.

Приемам изцяло и самооценката на глас. д-р М. Терзийски за научните му приноси. Те са коректно и точно формулирани в трите основни тематични направления: образователни политики, училищен мениджмънт и STEM образование.

В заключение ще кажа, че представените трудове на кандидата, съответстват изцяло на обявения конкурс. Съдържащите се в тях научни приноси са повече от достатъчни за заемане на академичната длъжност „доцент“. С убеденост твърдя, че д-р Мирослав Кирилов Терзийски отговаря на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България,

правилника за неговото прилагане и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“ за повишаване в академична длъжност; отговаря на минималните национални и допълнителните изисквания (и ги надхвърля значително); няма доказано плагиатство в научните трудове; има осигурена аудиторна и друга преподавателска натовареност по обявения конкурс.

Вземайки под внимание всичко изложено по-горе намирам за основателно да дам своята положителна оценка и препоръчвам на научното жури да изготви и представи доклад-предложение до Факултета по педагогика за избор на гл.ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски на академичната длъжност „доцент“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“ по: област на висше образование 1. Педагогически науки; професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции).

20 май 2024 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

Заличена информация на
основание чл. 4, т.1 от
Регламент ЕС 2016/679
(доц. д.п.н. Лидия Цветанова-Чурукова)

OPINION

**from Doctor of Pedagogical Sciences Lidiya Zdravkova Tsvetanova-Churukova –
Associate Professor at South-West University „Neofit Rilski“**

of materials submitted for participation in a competition for the academic position
„Associate Professor“ of South-West University „Neofit Rilski“, Blagoevgrad

in: field of higher education 1. Pedagogical sciences;

professional field 1.1. Theory and Management of Education (Educational Policies
and Management of Educational Institutions)

In the competition for „Associate Professor“ announced at „State Gazette“, № 19 of 05 March 2024 and website of the South-West University „Neofit Rilski“ for the needs of Department „Management of Education and Special Pedagogy“ under the Faculty of Pedagogy as a candidate participates Ch. Asst. Dr. Miroslav Kirilov Terziyski from Blagoevgrad.

According to Order № 836 of 17 April 2024 of the Rector of South-West University „Neofit Rilski“ I am appointed as a member of the scientific jury of the competition to hold the academic position „Associate Professor“.

Only the candidate Ch. Asst. Dr. Miroslav Kirilov Terziyski submitted documents for participation in the competition. He was born on 21 June 1989 in Blagoevgrad, where he completed his secondary education. In the period 2008-2012, he studied for a bachelor's degree at the SWU „N. Rilski“ majoring in „International Relations“. He has additional qualifications from the University of Salzburg, Austria. In 2013, he received a master's degree in European integration. After doctoral studies at SWU „N. Rilski“ in 2018, a scientific jury at the Faculty of Philosophy awarded Miroslav Terziyski educational scientific degree „doctor“ in political science for a defended dissertation on topic: „Digital technologies and political elite“ with scientific supervisor Assoc. Prof. P. Pachkova. Since 2017, he has been engaged in various work activities in the structures of SWU „Neofit Rilski“ – part-time teacher, inspector in educational department, and since 06 October 2020 he has held the academic position „assistant“ at „Preschool and primary school pedagogy“ Department. He was appointed to his current academic position of „chief assistant“ by employment law with the South-West University „Neofit Rilski“ after a successfully held competition at the Faculty of Pedagogy on 27 September 2023 at the Department „Management of Education and Special Pedagogy“. He is a member of the Union of Scientists, Blagoevgrad branch, from the current year of

2024. He speaks several foreign languages – English, German and Russian. The candidate's technical skills and computer competence are at a high level.

The summary reference-declaration for the implementation of the minimum scientometric indicators presented by M. Terziyski is detailed and precisely developed. The candidate collects a total score of 587, out of the required 430, which fulfills (and exceeds) the minimum national requirements for occupying the academic position „Associate Professor“ in accordance with Art. 2b, Para. 2 and 3 of the Law on development of the academic staff in the Republic of Bulgaria.

The submitted set of paper by Ch. Asst. Dr. Miroslav Terziyski for participation in the competition is in compliance with the Internal Rules for the development of academic staff of the South-West University „Neofit Rilski“. The candidate applied for his participation in the competition the necessary, in accordance with the minimum national requirements, volume of scientific production: a total of 27 scientific works, of which on the subject of the competition 1 monograph, 1 study and 20 published articles and reports (as well as 6 publications related to the preparation and defense of a dissertation for the scientific and educational degree „doctor“). 4 of the articles have an impact factor, and all the others are related to participation in prestigious international forums abroad and in the country. In the last international conference held in April 2024 at the Elets State University of the Russian Federation, which was co-organized by the Faculty of Pedagogy of the SWU „N. Rilski“ – „Development of the creativity of the personality in the modern digital multicultural space“, Ch. Asst. Dr. Miroslav Terziyski was specially invited and delivered a plenary report in front of more than 100 participants, which is an expression of recognition and respect, of interest in the scientific research carried out by him. There are 15 established citations for him in monographs and peer-reviewed collective volumes. This is an indicator that he is recognizable as an author in the country and abroad.

Particularly impressive is the teaching activity of Ch. Asst Dr. M. Terziyski.

He has accumulated experience in the scientific management of graduates. In the period 2021-2024 only, he was a supervisor of 34 diploma theses, of which 27 of foreign master's students in English and 7 in Bulgarian. In parallel, he is a reviewer of a total of 35 diploma theses, the majority of which are in a foreign language.

The educational and pedagogical activity of the candidate fully corresponds to a qualified person. New study courses have been developed in study disciplines, as follows:

For educational qualification degree „Bachelor“ (12 in number) – Civic Education; European education policy, education systems and structures; European policies for education and inclusion of persons with special needs; Special school and

resource center legislation and management; Team building and conflict management; Education legislation and policy; Organization and management of the kindergarten; Organization and management of educational institutions; Politics and Security; Project development and management; Comparative education; Transitology.

He taught the following subjects for educational qualification degree „Master“ (7 in number) in Bulgarian and English: European educational policies and structures; European legislation in special education; Fundamentals of management; Organizational culture, organizational behaviour and leadership; School legislation, administration and documentation; Strategic and innovation management in education; Educational management. In parallel, he conducted seminars and practical classes in the above disciplines and in the discipline „Civic Society“.

Therefore, the candidate has the necessary in-depth scientific-theoretical preparation according to the profile of the announced competition and **has actually accumulated significant associate professors' practice**. He was a trainer in 2023 at the Center for Continuing Training of SWU „N. Rilski“, and prepared and implemented a course („Bulgarian legislation in the field of education“) for qualification of teachers from Bobov dol.

The candidate in the competition Ch. Asst. Dr. Miroslav Terziyski participated in the scientific team of 4 internal projects for SWU „N. Rilski“, under the management of Prof. Dr. Boris Manov (3) and Assoc. Prof. Irena Atanasova (1); in a project at the Scientific Research Fund under the management of Ch. Asst. Dr. Radoslava Topalska and in two international projects, which is also proof of the presence of rich experience in scientific research activity.

In the overall scientific production of Ch. Asst. Dr. Miroslav Terziyski stands out his monograph „Aspects of educational policies in school management“, published by SWU „Neofit Rilski“ in 2024, which has the qualities of a habilitation thesis. The subject of the monographic study fully fits into the theme of the announced competition. The monographic study of Ch. Asst. Dr. Miroslav Terziyski is original, summarizes the results of his empirical research, is dedicated to innovations in educational policies and school management, and is relevant to European and national priorities and perspectives in this field.

Chapter one is dedicated to EU education policies. The genesis of these policies and the new initiatives for the development of EU education and their projections in the management of school institutions in our country are traced. According to him, the development of the EU's educational policies is an immanent part of an integrative and dynamic model of cooperation between the member states, oriented towards the realization of common goals based on the principle of subsidiarity. Educational policies

subordinated to the idea of achieving high-quality and inclusive education in the pan-European space put an emphasis on digital literacy and transformational technologies, on acquisition of key competences for continuous professional development and lifelong learning, on civic and environmental education, etc.

Chapter two of the monographic work „Management practices for quality education for all“ is of great practical value. It thoroughly substantiates the principles and methods of school management. In the focus of attention is the management of the quality of education in school as a necessary condition for the successful functioning of the educational institution. Its components are characterized. The requirements and sources for quality improvement, the factors affecting it, new management approaches are revealed. On the basis of conducted empirical research, in this context, M. Terziyski studies the created conditions for safety of the educational environment. Successfully interprets management styles, their merits and limitations, prioritizing „management by engagement“ efforts of school teams in the aspect of shared leadership. The content of effective school management, the external and internal factors influencing it, the qualities of the successful leader have been thoroughly studied. By surveying a wide range of teachers and discussions in focus groups, guidelines for improving school management practices have been substantiated. M. Terziyski makes important recommendations and offers key techniques for improvement of school management, creating a positive learning environment for all students, for their high-quality education and the necessary support for success.

In the monographic work and in the candidate's other publications (18 and 19 of the List of Publications) the European educational policies are presented in a systematized form, their role in deepening the integration processes between the EU member states, as well as the transformation of these policies into educational practice in Bulgaria.

Other studies by M. Terziyski (publications 2, 3, 7, 9, 10, 11, 13, 16 and 20 of the List of Publications) are also related to the thematic area „School management“, dedicated to the efficiency and quality of the organization and management of school institutions and Centers for special educational support, of the forms of interaction between family and school, as well as of counteracting some negative phenomena in school life and activity through stress management.

Research in the thematic area „STEM education“ (publications 6, 8, 21 of the List of publications), revealing the importance of the interdisciplinary approach in education and its application in an international and national aspect, also deserves attention.

I fully also accept the self-assessment of Ch. Asst. Dr. M. Terziyski for his scientific contributions. They are correctly and precisely formulated in the three main thematic areas: educational policies, school management and STEM education.

In conclusion, I will say that the submitted works of the candidate fully correspond to the announced competition. The scientific contributions contained in them are more than sufficient for holding the academic position of „Associate Professor“.

I affirm with conviction that Dr. Miroslav Kirilov Terziyski meets all the requirements of the Law on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its implementation and the Internal Rules for Development of the Academic Staff of the SWU „N. Rilski“ for promotion to an academic position; meets the minimum national and additional requirements (and significantly exceeds them); no proven plagiarism in scientific works; there is a classroom and other teaching workload provided for the announced competition.

Taking into consideration everything stated above, I find it reasonable to give my positive assessment and recommend to the scientific jury to prepare and present a report-proposal to the Faculty of Pedagogy for election of Ch. Asst. Dr. Miroslav Kirilov Terziyski of the academic position „Associate Professor“ at the South-West University „Neofit Rilski“ in: field of higher education 1. Pedagogical sciences; professional field 1.1. Theory and Management of Education (Educational Policies and Management of Educational Institutions).

20 May 2024

OPINION PREPARED BY:

Заличена информация на
основание чл. 4, т.1 от
Регламент ЕС 2016/679

*(Assoc. Prof. D.Sc. in Pedagogy
Lidiya Tsvetanova-Churukova)*